

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

RECOMANDĂRI

CONSILIU

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 8 martie 2016

privind politica economică a zonei euro

(2016/C 96/01)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136, coroborat cu articolul 121 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Conform previziunilor economice ale Comisiei din toamna anului 2015, redresarea economică continuă într-un ritm moderat în zona euro. Sprijinirea și consolidarea creșterii în zona euro necesită eforturi continue la nivel de politici, pentru a sprijini realizarea unei ajustări echilibrate în sectorul public și în sectorul privat, pentru a îmbunătăți capacitatea de ajustare și a spori competitivitatea economiei și potențialul de creștere al acesteia pe termen mediu spre lung. Ritmul creșterii este încetinit de o serie de elemente rezultate în urma recente crize economice și financiare, printre care reechilibrarea externă aflată în curs, nivelurile ridicate ale datoriei publice și private, rata mare a șomajului, precum și rigiditățile structurale persistente de pe piețele naționale ale forței de muncă și ale produselor. Acești factori contribuie la menținerea unui nivel scăzut al investițiilor, care sunt restrânse și de mediile de afaceri nefavorabile, de ineficiențele din cadrul administrațiilor publice, precum și de obstacole în calea accesului la finanțare.
- (2) Este necesar să se încurajeze implementarea unor reforme structurale ambițioase care să ducă la creșterea productivității și să stimuleze potențialul de creștere, în conformitate cu prioritățile politice stabilite în analiza anuală a creșterii pe 2016 a Comisiei pentru toate statele membre. Dacă sunt realizate împreună de statele membre, reformele structurale pot oferi beneficii zonei euro în ansamblu, prin generarea de efecte de propagare pozitive, în special prin intermediul schimburilor comerciale și al canalelor financiare. Deși s-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește reformele destinate să îmbunătățească reziliența piețelor forței de muncă, există în continuare discrepanțe semnificative în întreaga zonă euro, în special în ceea ce privește ratele șomajului în rândul tinerilor și pe termen lung. Statele membre care au întreprins reforme ample în domeniul protecției sociale și al pieței forței de muncă înainte de criză au fost în măsură să sprijine mai bine ocuparea forței de muncă și să păstreze echitatea în perioada recesiunii economice. Aceste reforme cuprind înțelegeri contractuale flexibile și fiabile, strategii complexe în domeniul învățării pe tot parcursul vieții, politici active și eficiente privind piața forței de muncă și sisteme adecvate și sustenabile de protecție socială. Reducerea sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă, în special în cazul salariaților cu venituri mici, și asigurarea unor sisteme de impozitare echitabile pot îmbunătăți, la rândul lor, rezultatele obținute.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

- (3) O elaborare corespunzătoare și o implementare rapidă a reformelor pot contribui la atenuarea dezechilibrelor existente în zona euro și la evitarea acumulării de noi dezechilibre. Discuțiile tematice din cadrul Eurogrupului, concentrate din ce în ce mai mult pe subiecte ca stabilirea unor criterii de referință, utilizarea bunelor practici și exercitarea unor presiuni reciproce, pot contribui la promovarea convergenței către rezultate optime. Eurogrupul ar trebui, așadar, să intensifice discuțiile tematice referitoare la reformele din domenii esențiale pentru funcționarea uniunii economice și monetare (UEM) și să monitorizeze cu regularitate implementarea reformelor de către statele membre din zona euro, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește corectarea dezechilibrelor în contextul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice.
- (4) Politicile bugetare reprezintă un aspect vital de interes comun în cadrul UEM. Adoptarea la nivel național a unor politici bugetare responsabile care respectă normele bugetare comune este esențială pentru a sprijini sustenabilitatea datoriei și pentru a permite stabilizatorilor fiscali să acționeze și să atenueze șocurile specifice fiecărei țări. Totodată, este esențial să se adopte o orientare bugetară adecvată la nivelul zonei euro în ansamblu, care să reflecte un echilibru între sustenabilitatea bugetară pe termen lung și stabilizarea macroeconomică pe termen scurt, și să se evite politicile bugetare prociclice. Efortul bugetar necesar variază în funcție de pozițiile respective ale statelor membre față de cerințele prevăzute de Pactul de stabilitate și de creștere (PSC), iar statele membre ar trebui să ia în considerare, de asemenea, nevoile în materie de stabilizare și să țină seama de posibilele efecte de propagare în întreaga zonă euro. În acest sens, este necesară consolidarea coordonării politicilor bugetare la nivelul zonei euro, respectându-se pe deplin PSC. În acest context, orientarea bugetară agregată în general neutră din zona euro preconizată pentru 2016 pare adecvată, având în vedere condițiile macroeconomice generale și riscurile de evoluție negativă care planează asupra creșterii. În ceea ce privește anul 2017, pe baza estimării referitoare la o deviație PIB din ce în ce mai redusă, politicile bugetare ar trebui să evite prociclicitatea și să reducă datoria publică pentru a reconstitui rezervele bugetare. Această abordare ar trebui să se reflecte în elaborarea programelor de stabilitate actualizate din primăvara anului 2016, luându-se în considerare cele mai recente evoluții economice și bugetare. Compoziția strategiilor bugetare nu este încă suficient de favorabilă creșterii. După cum se subliniază în recomandarea Consiliului ⁽¹⁾ adoptată la 14 iulie 2015, statele membre din zona euro ar trebui să poarte discuții tematice cu privire la îmbunătățiri la nivelul calității și sustenabilității finanțelor publice.
- (5) Uniunea bancară trebuie să fie complet implementată. În primul rând, Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾ (denumită în continuare „Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare”) trebuie să fie transpusă integral fără întârziere de către toate statele membre. În al doilea rând, un mecanism comun de sprijin pentru Fondul unic de rezoluție (FUR) neutru din punct de vedere bugetar va fi dezvoltat în cursul perioadei de tranziție astfel cum este definit în Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ și va deveni complet operațional până la sfârșitul perioadei de tranziție, când resursele FUR vor fi deplin mutualizate. Progresele vor fi evaluate la scurt timp după intrarea în vigoare a FUR. Mecanismul comun de sprijin va fi, de asemenea, neutru din punct de vedere bugetar pe termen mediu, va asigura un tratament echivalent al tuturor statelor membre participante și nu va ocaziona niciun fel de costuri pentru statele membre care nu participă la uniunea bancară. Odată ce FUR intră în vigoare și după ce statele membre participante ratifică acordul interguvernamental și transpun pe deplin Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare, statele membre vor trece în revistă instituirea modalităților pentru finanțarea „punte” (*bridge financing*) și vor analiza la calea de urmat și calendarul privind lucrările referitoare la mecanismul comun de sprijin, pentru a garanta că acesta va fi pe deplin operațional până la sfârșitul perioadei de tranziție. De asemenea, în 2016, statele membre vor reflecta în continuare la măsurile necesare pentru a continua aprofundarea uniunii bancare. În fine, în cadrul dezvoltării ulterioare a uniunii bancare, Comisia a emis, la 24 noiembrie 2015, o comunicare intitulată „Către finalizarea Uniunii bancare”.
- (6) Condițiile de pe piața financiară rămân, per ansamblu, favorabile în zona euro, în contextul unei orientări flexibile a politicii monetare. Cu toate acestea, fundamentele economice care continuă să fie slabe și rata ridicată de îndatorare în sectorul privat influențează în continuare cererea de credite bancare și, implicit, creșterea economică. Bilanțurile băncilor rămân sub presiunea exercitată de numeroasele credite neperformante, împiedicând activitatea de creditare. Regimurile de insolvență diverse și uneori inadecvate din Uniune contribuie la amânarea reducerii datoriei din sectorul privat, făcând ca investițiile băncilor să stagneze.

⁽¹⁾ Recomandarea Consiliului din 14 iulie 2015 privind punerea în aplicare a orientărilor generale referitoare la politicile economice ale statelor membre a căror monedă este euro (JO C 272, 18.8.2015, p. 98).

⁽²⁾ Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2014 de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO L 225, 30.7.2014, p. 1).

- (7) În pofida realizărilor recente obținute în consolidarea arhitecturii UEM, trebuie depuse în continuare eforturi pentru a o finaliza. Raportul celor cinci președinți intitulat „Finalizarea uniunii economice și monetare a Europei” din 22 iunie 2015, pregătit de președintele Comisiei Europene, în strânsă cooperare cu președintele Consiliului European, președintele Băncii Centrale Europene, președintele Eurogrupului și cu președintele Parlamentului European trasează direcțiile de urmat în vederea finalizării UEM până în 2025. La 21 octombrie 2015, Comisia a adoptat împreună cu Parlamentul European, cu Consiliul și cu Banca Centrală Europeană, o „Comunicare privind măsurile care trebuie întreprinse în vederea finalizării uniunii economice și monetare”, care conține un prim set de propuneri de măsuri ulterioare raportului celor cinci președinți. Statele membre din zona euro ar trebui să-și asume un angajament colectiv și să avanseze într-un mod cât mai rapid, deschis și transparent în implementarea inițiativelor pe termen scurt și mediu care vizează finalizarea UEM. Pentru a promova convergența la nivelul zonei euro, propunerile cuprind măsuri de consolidare a dimensiunii reprezentate de zona euro din cadrul semestrului european; acest lucru se poate realiza, printre altele, prin publicarea mai devreme a recomandărilor privind zona euro, cu scopul de a identifica provocările comune în primele etape ale procesului și de a furniza informații pentru elaborarea recomandărilor specifice fiecărei țări adresate statelor membre din zona euro, care urmează a fi adoptate ulterior în cadrul semestrului european. Statele membre din zona euro ar trebui de asemenea să lucreze, în mod deschis și transparent, la inițiative pe termen mai lung vizând finalizarea UEM,

RECOMANDĂ statelor membre din zona euro să ia măsuri în cadrul Eurogrupului, individual și colectiv, în perioada 2016-2017, astfel încât:

1. Să urmărească politici care să sprijine redresarea economică, să promoveze convergența, să faciliteze corectarea dezechilibrelor macroeconomice și să îmbunătățească capacitatea de ajustare. În acest scop, statele membre, în special cele care au niveluri ridicate ale datoriei externe și din sectorul privat, trebuie să implementeze reforme care să ducă la creșterea productivității, să faciliteze crearea de locuri de muncă, să crească competitivitatea și să amelioreze mediul de afaceri. Statele membre cu excedente mari ale contului curent trebuie să implementeze cu prioritate măsuri, inclusiv reforme structurale, care să contribuie la consolidarea cererii interne și a potențialului lor de creștere.
2. Să pună în aplicare reforme care să combine: (i) contracte de muncă flexibile și fiabile care să promoveze tranzițiile fără dificultăți de pe piața forței de muncă și care să evite o piață a forței de muncă cu două niveluri; (ii) strategii ample de învățare pe tot parcursul vieții, (iii) politici eficiente pentru a-i ajuta pe șomerii să reintre pe piața forței de muncă; (iv) sisteme de protecție socială adecvate și sustenabile care să contribuie în mod eficace și eficient pe întreaga durată a ciclului de viață atât la incluziunea socială, cât și la integrarea pe piața forței de muncă; și (v) piețe ale produselor și serviciilor deschise și competitive. Să reducă sarcina fiscală asupra costului forței de muncă, în special în cazul salariaților cu venituri mici, într-un mod care să aibă un impact neutru asupra bugetului, cu scopul de a stimula crearea de locuri de muncă.
3. Să urmeze politici bugetare care respectă pe deplin PSC. Pentru 2016, obiectivul unei orientări bugetare agregate în general neutră în zona euro pare adecvat pentru a reflecta un echilibru între sustenabilitatea bugetară pe termen lung și stabilizarea macroeconomică pe termen scurt. În perspectiva anului 2017, să reducă datoria publică pentru a reconstitui rezervele bugetare și a evita prociclicitatea. Să facă diferența între eforturile bugetare ale fiecărui stat membru în funcție de poziția fiecăruia față de cerințele din cadrul PSC, luând în considerare totodată nevoile în materie de stabilizare și ținând seama de posibilele efecte de propagare între statele membre din zona euro. În acest scop, să revizuiască orientarea bugetară a zonei euro în contextul programelor de stabilitate și al proiectelor de planuri bugetare.
4. Să faciliteze reducerea treptată a creditelor bancare neperformante și să amelioreze procedurile de insolvență aplicate întreprinderilor și gospodăriilor. În statele membre cu niveluri ridicate ale datoriei private, să promoveze o reducere ordonată a efectului de levier, inclusiv prin facilitarea rezoluției datoriei private neviabile.
5. Să depună eforturi pentru finalizarea UEM într-o manieră deschisă și transparentă, cu respectarea deplină a pieței interne și explorând în mod mai aprofundat aspectele juridice, economice și politice ale măsurilor pe termen mai lung cuprinse în raportul celor cinci președinți.

Adoptată la Bruxelles, 8 martie 2016.

Pentru Consiliu

Președintele

J.R.V.A. DIJSSSELBLOEM